

27 אפריל 2022, כ"ה ניסן תשפ"ב

עו"ד מיכל רוזנבוים	גב' קארין אלהרר	מר אביגדור ליברמן
מנהלת רשות החברות הממשלתיות	שרת האנרגיה	שר האוצר
רשות החברות הממשלתיות	משרד האנרגיה	משרד האוצר
<u>ירושלים</u>	<u>ירושלים</u>	<u>ירושלים</u>
עו"ד גלי בהרב-מיארה	רו"ח מתניהו אנגלמן	
היועצת המשפטית לממשלה	מבקר המדינה	
משרד המשפטים	משרד מבקר המדינה	
<u>ירושלים</u>	<u>ירושלים</u>	

שלום רב,

הנדון: טענות למעורבות פוליטיות ומנהל בלתי תקין בחברת החשמל

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר (להלן: "התנועה"), אנו מתכבדים לפנות אליכם בדברים הבאים:

1. על פי דיווחים בתקשורת,¹ דב בהרב, שמונה לפני כשלושה שבועות ליו"ר דירקטוריון חברת החשמל, הגיש אתמול את התפטרותו מהחברה במכתב שהעביר לדירקטוריון, עוד בטרם נכנס לתפקידו כיו"ר. על פי הנטען, נימק בהרב במכתבו את הסיבה להתפטרותו ב"מעורבות אגרסיבית של שיקולים פוליטיים בקרב חברי דירקטוריון וגורמים בהנהלת החברה", ואף הביע חשש כי המדובר בהתנהלות שעלולה לפגוע בחברת החשמל ובניהולה התקין.
2. על פי העולה מהפרסומים, מר בהרב מחה על הליכי המינוי של מנכ"ל חדש לחברת החשמל ושל מזכירת הדירקטוריון, לכאורה לנוכח לחצים פוליטיים פסולים. עוד עולה מהפרסומים כי גורמים שונים מייחסים חלק מהלחצים הפוליטיים האמורים למעורבות חריגה של יו"ר דירקטוריון החברה לשעבר, יפתח רון טל, בנעשה בחברה.
3. מהדיווחים עולה כי שרת האנרגיה, הגב' קארין אלהרר, הגיבה להתפטרות בהרב בהודעה לפיה "בצער את הודעתו של דב בהרב על התפטרותו מדירקטוריון חברת החשמל. בצער רב יותר שמעתי את העדויות קשות על פעילותם של עסקנים פוליטיים ודחיקת שיקולים מקצועיים לשוליים בקרב מחברי הנהלת הדירקטוריון".

¹ ישראל פישר "אחרי שלושה שבועות בלבד: יו"ר חברת החשמל דב בהרב מתפטר מתפקידו" **TheMarker** (26.4.22); אורן דורי "דב בהרב מתפטר מתפקיד יו"ר חברת החשמל, עוד לפני שנכנס לתפקידו" **גלובס** (26.4.22). רח' יפו 208, ירושלים 9438303 * מען למכתבים: ת.ד. 36504 ירושלים 9136001 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076 شارع يافا 208، القدس 9438303 * العنوان للرسائل: ص.ب. 36504، القدس 9136001 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076 * Mailing Address: P.O.B 36504 Jerusalem 9136001 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076 E-mail: office@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

4. יתר על כן, על פי המפורסם, מקורות בעלי ידע בנעשה בחברת החשמל מתארים התנהלות "של מאפיה" בכל הקשור למינויים בחברה הממשלתית, הכוללים סחיטות ואיומים בפגיעה בקידום עובדים אם לא יפעלו כדבר "שולחיהם".²
5. המדובר בטענות חמורות ביותר, המעלות חשש כבד למנהל בלתי תקין ומינויים פוליטיים בחברה ממשלתית חשובה וגדולה במיוחד, שחוסנה ותקינות פעילותה חיוניים לפעילות המשק הישראלי כולו.
6. אין להמעיט בחומרת הדברים.
7. נזכיר שחברת החשמל היא חברה קריטית למשק הישראלי, בהיותה מונופול ממשלתי בתשתית חיונית; שאף נמצאת בימים אלו ממש בתקופה קריטית לפעילותה, של רפורמה מבנית מורכבת, שעתידה להסתיים רק בשנת 2025 (תיקון 16 לחוק משק החשמל (2018)).
8. המינויים הפוליטיים בחברות הממשלתיות הם תופעה קשה, עליה התריע בשעתו מבקר המדינה.³ חומרת הבעיה, במסגרתה "קשרים קודמים לכישורים", אף הובילה את המחוקק לערוך תיקונים מקיפים בחקיקה, הכוללים בין היתר הקמת ועדה לבדיקת מינויים במקרה של חשש לזיקה פוליטית של הממונה בחברה הממשלתית, לשר משרי הממשלה. בהמשך, אף נוצרה "נבחרת הדירקטורים" (2013) על מנת להבטיח את ניתוק הזיקות הפוליטיות להנהלת החברות הממשלתיות.
9. נוכח הטענות הקשות המועלות לעיל למעורבות "עסקנים פוליטיים" בהליכי המינוי בחברת החשמל, ודחיקת שיקולים מקצועיים בדירקטוריון נוכח שיקולים פוליטיים זרים, מתבקשת פעולה נמרצת של חברי הממשלה ושומרי הסף בה, לחשיפת ותיקון הליקויים הנטענים.
10. על פני הדברים, שקילת שיקולים שאינם מסחריים ולטובת החברה (קרי, אותם "שיקולים פוליטיים") – עלולים לעלות כדי הפרת חובות הזהירות והאמונים שנושאי המשרה בחברה חבים כלפיה (ראו, סעיף 4 לחוק החברות הממשלתיות); במיוחד כך הדבר שעה שלצד החובות מהמשפט הפרטי חלות על החברה גם חובות מתחום המשפט המנהלי. מעבר לכך, דיווחים על אודות איומים וסחיטה מעוררים חשש גם להתנהלות פלילית המערבת את הדרג הבכיר בחברה.
11. על כן, מתכבדת התנועה לאיכות השלטון לפנות אליכם בקריאה כי תערך בדיקה יסודית של הטענות למעורבות פוליטית וחשש לפלילים במינויים ובהתנהלות בדירקטוריון חברת החשמל.

² ישראל פישר "התפתרות בהרב היא כתב אישום חמור נגד החברה הממשלתית הגדולה בישראל" Themarker (27.4.2022).

³ דוח שנתי 41 חלק א' לשנת 1990 ולחשבונות שנת הכספים 1989; דוח מבקר המדינה, מערך ובקרה על חברות ממשלתיות 1991.

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

בירור זה ראוי שילוה באופן צמוד בידי היועצת המשפטית לממשלה, ושמסקנותיו ייחשפו בהקדם לציבור. על ההליך לחשיפת הליקויים להיערך בלא תלות במינוי יו"ר דירקטוריון חלופי ולהמשך פעילות החברה, על מנת לוודא שהכשלים היסודיים בפעילות החברה יטופלו.

12. בנוסף, אנו קוראים לשרת האנרגיה לחשוף בפני הציבור את העדויות שנחשפו בפניה, על מנת להגביר את אמון הציבור בשירות הציבורי, ועל מנת לוודא את תקינותו. כידוע, "אור השמש הוא חומר החיטוי הטוב ביותר ואור המנורה הוא השוטר היעיל ביותר".

13. יוזכר, כי בהתאם לסעיף 35 לחוק החברות הממשלתיות, תשל"ה-1975 (להלן: **חוק החברות הממשלתיות**), ראש דירקטוריון של חברה ממשלתית שנודע לו עניין המגלה פגיעה בחוק או בטוהר המידות, מחויב להביא את העניין ללא דיחוי לידיעת השרים, מבקר המדינה והרשות הרלוונטית, ועל אלו להביע דעתם בתוך 14 יום. יודגש כי ככל שבדיקה שכזו תציף חששות להתנהלות פלילית, הרי שעל השרים לדווח עליהם בהקדם ליועצת המשפטית לממשלה (בהתאם לסעיף 67 לחוק החברות הממשלתיות) ועליה לחקור אותם.

14. בהודעתו, מר בהרב הודיע, הלכה למעשה, לשרת האנרגיה על פגיעה קשה בטוהר המידות בדירקטוריון חברת החשמל. על כן, הגיע תורם של שרת האנרגיה והיועצת המשפטית לממשלה, וכן מבקר המדינה⁴ ורשות החברות הממשלתיות, לפעול בנושא.

15. נודה לקבלת עמדתכם בנושא בהקדם, ועד לתאריך 27.5.2022.

בכבוד רב,

אורי הס, עו"ד

האגף הכלכלי

התנועה לאיכות השלטון

אריאל ברזילי, עו"ד

מנהל האגף הכלכלי

התנועה לאיכות השלטון

העתקים:

מר יואב קצבוי, ראש רשות החשמל (מ"מ).

גב' ניצה רוגוזינסקי, מבקרת פנים – חברת החשמל.

⁴ וראו לעניין זה גם את סעיף 64 לחוק החברות הממשלתיות.